

Орган партбюро, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому
Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова

ЗА ЖИДІВІ КАДРИ

№ 32 (620).

ЧЕТВЕР,

12

листопада

1959 року

Ціна 20 коп.

ВАЖЛИВИЙ ЗАСІБ КОМУНІСТИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Закінчився університетський огляд художньої самодіяльності, присвячений Декаді української літератури і мистецтва. Цей огляд з'явився новим доказом невичерпних можливостей, які містять у собі література та мистецтво як могутній засіб естетичного виховання людей. Він ще раз довів, що переважна більшість молоді відкидає гнілі «теорійки» про те, що нібито в час завоювання космосу література і мистецтво стають зайвими. Наша молодь з гарячою любов'ю ставиться до рідного мистецтва, яке пропагує благородні ідеали, породжує в людях сильні, високі почуття, виховує в них моральні риси будівників комунізму.

Тепер, коли затихли аплодисменти, якими присутні на концертах огляду широко нагороджували виконавців, коли уляглися суперечки, треба, щоб і кожний факультет, і кожний з керівних університетських органів глибоко розібралася у результатах огляду. Треба узагальнити і закріпити позитивний досвід; необхідно серйозно проаналізувати недоліки і хиби, розібратися у питанні про невикористані можливості.

Треба підкреслити в першу чергу те, що тільки там може бути змістовна і високохудожня самодіяльність, де її розвитком займаються не напередодні огляду, а систематично. Саме в такому систематичному і серйозному керівництві самодіяльністю полягає сецрет успіху філологічного факультету. Вже в перші дні вересня тут почали свою роботу гуртки художньої самодіяльності. Мало не двічі на місяць самодіяльні колективи факультету виступають перед хворими у підшефному госпіталі, перед робітниками заводів та перед трудящими інших підприємств нашого міста. В цьому учбовому році філологи провели міжкурсову олімпіаду художньої самодіяльності, яка допомогла виявити кращих виконавців для участі у загальноуніверситетському огляді. На жаль, цей досвід не був використаний на інших факультетах.

Інше ставлення до розвитку художньої самодіяльності спостерігаємо на історичному та фізико-математичному факультетах. Керівники історичного факультету дармно заспокоюють себе тим, що, мовляв, факультет цей зараз невеликий, що в минулому році з нього пішли значні сили художньої самодіяльності. На наш погляд, біда не в цьому. Відомо ж, наприклад, що не в кращому становищі зараз знаходиться географічний факультет, але його концерт на огляді вигідно відрізнявся від концерту історичного факультету. Справа в тому, що на історичному факультеті не приділяється серйозної уваги розвитку самодіяльності.

Ще в більшій мірі такий закид

треба зробити на адресу фізико-математичного факультету. Це, як відомо, найбільший за кількістю студентів факультетський колектив університету. Серед студентів фізико-математичного факультету є багато таких, які глибоко цікавляться проблемами сучасного мистецтва. Як показав огляд, на фізико-математичному факультеті є чимало і справжніх ентузіастів художньої самодіяльності, талановитих юнаків і дівчат, які, не шкодуючи сил і часу, готувалися до того, щоб гідно захистити честь свого факультету, і якщо на огляді цей колектив зайняв останнє місце, то це сталося лише тому, що керівники партійної, комсомольської і профспілкової організації факультету не займаються систематично і глибоко питаннями розвитку художньої самодіяльності.

Головним в художній самодіяльності є її ідейний рівень, питання репертуару. В цілому, репертуар самодіяльності, яка була представлена на огляді, складається з високоідейних творів, що виховують нашу молодь в дусі соціалістичного патріотизму, національної гідності, дружби народів, відданості Комуністичній партії, її високогуманій ідеології, справі будівництва комунізму. Але були і окремі, явно невдалі з точки зору ідейної якості, номери. Тут, в чершу чергу, треба згадати так звані «космічні» номери фізико-математичного факультету, зокрема «космические частушки». Не було ніякої потреби штучно чипляти до хорошого українського танцю недоречну назву «Украинские переселенцы(??!) на Луне» чи називати звичайні, глибоко «земні», відоме «Яблучко» «Марсианським яблочком». Не варто було студенті історичного факультету Г. Бабич обирати для читання на огляді явно невдалу поему Глейзарова «Маша». Нарешті, не можна не сказати відносно питомої ваги українського репертуару в складі номерів нашої самодіяльності. Адже огляд був присвячений Декаді українського мистецтва. На жаль, вимогам, які випливають з цього, меті огляду відповідали в повній мірі тільки концерти філологічного і біологічного факультетів, але і вони могли зробити більше. Нашим колективам самодіяльності слід повчитися у

колективу Київського державного університету, де на базі географічного та фізико-математичного факультетів створений ансамбль української пісні та танцю, репертуар якого складається з творів українського фольклору, записаних самими учасниками ансамблю.

Але питаннями репертуару, при всьому їх великому значенні, справа не вичерpuється. Художня самодіяльність тільки тоді буде дійовою зброєю комуністичного виховання, коли висока вимогливість до її ідейної якості, піклування про її репертуар, буде органічно поєднане з боротьбою за якість виконання, за його майстерність. В нашій країні зараз широко ставиться питання про піднесення художньої самодіяльності за якістю виконання до рівня професійної майстерності. Які ж висновки можна зробити в цьому відношенні, підводячи підсумки університетського огляду? На наш погляд, найбільшою майстерністю відзначаються в нас співаки. Хороші співаки є на всіх факультетах. Тут можна назвати т. Мельничук та Чечівну (історичний факультет), Сажіенко і Горбенка (біологічний факультет), Жабко (географічний факультет), сексет у складі Гармаш, Сай, Ворони, Ващенко, Мирної та Шабалтій (філологічний факультет) і багато інших.

Гірше стоять справа з танцями. Серед кращих танцювальних колективів слід назвати колектив хімічного факультету. Але в цілому майже у всіх виступах танцювальних колективів відчуваються сліди «аваралу»: незлагодженість рухів, непогодженість їх з музикою, серйозні обличчя під час виконання веселих, жартівливих танців і т. п.

Найгірше враження справляють номери, зв'язані з мистецтвом слова. По-перше, таких номерів було занадто мало, по-друге, вони були надзвичайно одноманітними, потрете, якість їх виконання залишає бажаних набагато кращого.

Щоб серйозно підвищити рівень майстерності нашої художньої самодіяльності, треба, як це правильно відзначали члени жюрі огляду, забезпечити постійну допомогу факультетам кваліфікованими консультаціями. На наш погляд, було б навіть доцільно створити університетські гуртки, які б готовили керівників факультетської художньої самодіяльності слід повчитися у

ЖЮРІ ПОСТАНОВИЛО

Жюрі міжфакультетського огляду художньої самодіяльності, присвяченого наступній Декаді українського мистецтва в Москві, підVELOЛО підсумок огляду. Рішенням жюрі перше місце присуджене філологічному факультетові, друге місце — хімічному факультетові, третє — біологічному факультетові. Четверте місце посів колектив художньої самодіяльності географічного факультету. На п'ятому місці — історичний факультет, на шостому, останньому, — фізико-математичний факультет.

n. 860025

ПІДЧЕРКА УНІВЕРСИТЕТУ

В СІТЦІ ПОЛІТОСВІТИ

1 жовтня в системі політичної освіти нашого університету розпочалися заняття. На всіх факультетах відбулися організаційні збори, на яких було з'ясовано запити самостійно вивчаючих марксистсько-ленінську теорію. Збори розглянули питання, які стосуються методики, змісту і форм роботи семінарських груп.

В минулому, більшість самостійно вивчаючих буде працювати над філософськими проблемами в природознавстві: фізиці, хімії, математичі, біології, а також над низкою актуальних проблем, пов'язаних з питаннями комуністичного будівництва в СРСР.

Більшість тем доповідей носить бойовий характер. В них критикується ідеалізм та метафізика в сучасній буржуазній науці, дається критика ревізіонізму. Так, наприклад, професорсько-викладацький склад фізико-математичного факультету разом з міськкомом партії в жовтні цього року провели загальноміську тематичну конференцію: «Чи є криза в сучасному природознавстві». В грудні на цьому ж факультеті планується провести конференцію на тему: «Технічний прогрес і сучасна наука».

В. СКРИЛЬОВА.

ОБГОВОРЕННЯ ШКІЛЬНОГО ПІДРУЧНИКА

Шкільний підручник — одне із знарядь ідеологічної роботи, яку проводить наша партія. Ось чому такого величезного значення надається справі створення підручників.

Ше в минулому навчальному році на кафедрі української мови був запроваджений спецсемінар для слухачів четвертого курсу філологічного факультету: «Наукове та методичне коментування підручника Б. М. Кулика та А. М. Кулик «Українська мова», ч. I».

Студенти взяли окремі розділи з фонетики та морфології для коментування. Почалася копітка робота по вивченню відповідних тем, пілбору речень. Студенти критично аналізували матеріал підручника, вносили багато цінних пропозицій. Виникла думка: «Добре було б зустрітися і обмінятись думками з самим автором!». Кафедра підтримала ініціативу і надіслала запрошення Б. М. Кулику та редактору

В. А. Тимошенку приїхати на наукову конференцію.

26 жовтня в 14 аудиторії по вул. Радянської Армії зібралися студенти, викладачі шкіл міста та деяких районів, представники з педін і т. д., зібралися на першу наукову конференцію, присвячену обговоренню шкільного підручника. На конференції виступили доценти Дузь, Грицютенко, Павлюк, Смагленко, вчителі шкіл. Змістовні повідомлення зробили студенти, слухачі спецсемінару — О. Зданевич, Р. Дорошенко, М. Майданік, В. Білецька та інші.

В своєму заключному слові Б. М. Кулик висловив щиру подяку за плідне обговорення і сказав, що конференція багато даст йому в його роботі над поліпшенням підручника.

С. ВОРОНА,
Л. КОРНІЄНКО,
студенти IV курсу філфаку.

„ЮНИЙ ХІМИК“

За ініціативою комсомольської організації хімічного факультету, НСТ хімічного факультету і Все-союзного хімічного товариства ім. Менделєєва на факультеті організовано товариство любителів хімії «Юний хімік» для учнів старших класів. Мета цього товариства — пропагувати хімічні знання, приспілювати учням любов до хімії, однієї з найважливіших наук сучасності. Учням прочитають тематичні лекції, їх детально познайомлять з багатьма питаннями сучасної хімії, з елементами цікавої хімії. За темами прочитаних лекцій члени «Юного хіміка» будуть виконувати лабораторні роботи. В гуртку учнів вчитимуть робити моделі, прилади для різних дослідів.

На засіданнях гуртка будуть

Бажаючих бути членами цього гуртка виявилося дуже багато, тому довелося брати з кожної школи по 2—3 кращих учні. На перші збори зібралися понад 70 гуртківців. На організаційному засіданні доцент О. С. Степанова розповіла учням про мету і порядок занять. М. Заяць прочитав першу лекцію «Про значення хімії в народному господарстві».

Т. СКУБА.

ПАРТБЮРО ФАКУЛЬТЕТУ обговорює стан наукової роботи студентів

* * *

Редакція газети просить викладачів і студентів університету висловити свої думки відносно питання про форми організації наукової роботи студентів.

Активно і творчо обговорювалось на засіданні партбюро фізико-математичного факультету питання про наукову роботу студентів. І доповідач, відповідальний за роботу НСТ фізико-математичного факультету доц. Синюков, і виступаючі, професори Гаврилов, Костарев, доценти Мірак'ян, Панич, Сьора, аналізуючи причини недоліків у роботі наукових студентських гуртків, головну увагу приділяли питанню про форми організації наукової роботи студентів.

На фізико-математичному факультеті працює більше 10 наукових студентських гуртків. Всі гуртки в цьому році провели не менше 2-х засідань. Цікавились роботою наукових гуртків і кафедри, на засіданнях кафедр приймались непогані рішення, які повинні б сприяти активізації роботи студентського наукового товариства. Але працюють гуртки неритмічно, на початку року повільно, бо кафедри і студенти розкачуються, потім трохи активніше, а під кінець семестру темпи роботи знову спадають.

Доцент Синюков відзначив, що є в роботі наукових гуртків елементи школлярства, доповіді в гуртках теоретичного напрямку мають переважно реферативний характер, тому гуртки недостатньо допомагають справі підготовки спеціалістів високої кваліфікації. Як не дивно, але недостатньо активну участь беруть в роботі наукових гуртків студенти четвертого курсу і особливо п'ятикурсники фізмату, хоч вони, виконуючи курсові і дипломні роботи, займаються вже справжньою дослідницькою

Н. КАЛЮЖКО.

Балті, Очакові та інших містах, які входили до складу тодішньої Херсонської губернії, дозволили розпочати підготовку Першого губернського з'їзду комсомолу. Вся організаційна робота по скликанню з'їзду була покладена на комсомольську організацію Одеси. І це не випадково. Адже Одеська комсомольська організація була визнана вожаком комсомолу Півдня України.

З'їзд відкрився 5 червня 1919 року в Одесі, в приміщенні загально-міського комітету комсомолу (бульвар Радянської Армії, № 2). На з'їзд прибули делегати від комсомольських організацій Миколаєва, Херсона, Вознесенська, Очакова, Балти і Єлісаветграда.

2 година дня... В переповненому залі залинуали урочисті звуки Інтернаціоналу. Делегати підхоплюють слова пролетарського гімну:

Весь мир насилья ми разрушим
До основанья, а затем
Мы, наш, мы новый мир
построим.

Кто был ничем, тот станет всем.

БІЛЬШЕ АКТИВНОСТІ, ТОВАРИШІ!

Приємно увечері відпочити в червоному кутку гуртожитку № 1 по вулиці Пастера. Тут можна почитати нові газети, послухати музику, пограти в шахи, проглянути телеграфну...

В червоному кутку відбуваються цікаві лекції про міжнародне становище, з питань санітарії та гігієни, на антирелігійні теми. Враховуючи побажання студентів, студрада склали план дальній роботи кутка: будуть прочитані лекції про нові досягнення в галузі хімічної промисловості, з історії імен та ін.

Багато енергії та винахідливості докладають студенти Н. Мазур (I курс фізмату), Є. Вечорко (III курс філфаку), намагаючись цікаво організовувати роботу червоного кутка. Але не завжди інші студенти допомагають їм.

— Доводиться довго ходити з кімнати в кімнату, поки хтось погодиться чергувати в кутку, — скажеться відповідальна за куток Н. Мазур. — Невже це так обтяжливо?

Культурно відпочивати бажає кожний студент, який живе в гуртожитку, і кожний мусить запропонувати щось нове, цікаве, не бути байдужим і допомогти своїм товаришам в їх роботі.

П. ДАХОВСЬКА.

В ректораті працює багато комсомольців. Вони об'єднані в самостійну комсомольську групу, про існування якої мало кому відомо. На відміну від решти комсомольських груп, роботу яких перевіряють бюро факультетів чи комітет комсомолу, в цій групі все пущене на самоплив. Відсутній план роботи, немає й самої роботи, але не турбує комітет комсомолу.

— Наші зв'язки з комсомольською організацією університету обмежуються членськими внесками, — каже комсорг Л. Зав'ялова.

Комсомольці ректорату не беруть участі у звітно-виборних ком-

ЦІННУ ІНІЦІАТИВУ ПІДТРИМАНО

8 година вечора. Багато людей заходять до корпусу по вул. Радянської Армії. Вони йдуть до бібліотеки, чи до читального залу, чи в інших справах. Але ось ми зустрічаємо юнаків і дівчат з відром, вінником, штітками та іншими знаряддями виробництва в руках. Вони піднімаються на 2-й поверх.

— Як, сьогодні теж на «відмінно»? — запитує «командант порядку» Женя Стругай.

— А то ж як. Не перший раз, маємо досвід, — жартує студентка II курсу українського відділу Бджола.

— Не забудь витерти після уборки столи, бо підметеш — вони знову запиляться.

— Та ми завтра раніше прийдемо перед лекціями і вітремо — це буде гаразд.

Мало хто з філологів здивується, почувши такий діалог. Уже скоро два місяці, як філологічний факультет перейшов на самообслуговування. Заклик ленінградських студентів про самообслуговування в гуртожитках почав впроваджуватись в життя ще в минулому навчальному році. В червні цього року комсомольське бюро філологічного факультету внесло пропози-

цію про перехід на самообслуговування і в аудиторіях. Гаряче підтримали цю пропозицію і деканат, і студенти. На комсомольських зборах було вирішено з нового навчального року повністю перейти на самообслуговування. Комсомольське бюро ще перед початком навчального року розподілило аудиторії, в яких даний курс найчастіше бував на лекціях. Це до деякої міри підвищило відвіданість за стан уборки, та й студенти стали «членіше» ставитись до аудиторій.

Набагато чистіше і приємніше стало в наших аудиторіях, коридорах. Про стан уборки можна судити по таблиці результатів прибирання аудиторій, яку щоранку заповнює студентка IV курсу Женя Стругай. В таблиці майже одні п'ятірки.

Був час, коли ви могли побачити в табелі і ряд двійок. Але то було спочатку: то староста забуде попередити, то самі студенти, навіть подивившись у графік (кожен курс має графік чергування), забували, що їм потрібно увечері прибирати аудиторію. Тепер це налагоджено. Студенти слідкують за графіком і не забивають про свій обов'язок.

Всі курси старанно приирають закріплени за ними аудиторії, але особливо слід відзначити II курс українського відділу (відповідальні т. Сергієнко), де немає оцінок, нижчої за п'ятірку, а також I курс російського відділу (відповідальні т. Єрьоменко), III курс українського відділу (відповідальний т. Буц) та інші.

Приходили до нас переймати досвід Віра Чечівна та Володимир Коваль — комсорги історичного та біологічного факультетів. Потроху вклучаються в цю справу й студенти інших факультетів. Приємно відчувати, що цінна ініціатива філологів підхоплена.

С. КОРХ,
студент II курсу
філологічного факультету.

НА ВІДШИБІ

сомольських конференціях університету, їх не запрошують на дні навчання комсомольського активу.

— Чому? — запитують вони.

Дівчата хотіть відвідувати гуртки художньої самодіяльності університету, вечори відпочинку, а запрошення не попадають до комсомолок ректорату.

Молодь ректорату хоче і може працювати, і комітетові комсомолу слід подумати над тим, чому одна з наших комсомольських груп стоїть останньою цікавого комсомольського життя.

Г. ПЕДАХОВСЬКА.

ПЕРШИЙ З'ЇЗД КОМСОМОЛЬЦІВ ОДЕЩИНИ

(З історії Одеської комсомольської організації)

6 квітня 1919 року назавжди ввійде в революційну історію нашого міста, як день звільнення від англо-французьких інтервентів. Керована комуністами організація комуністичної молоді м. Одеси розвинула кипучу діяльність: створювалися нові і розширювалися старі комсомольські осередки, проводилася велика політико-виховна і культурно-освітня робота з молоддю, представники комсомолу направлялися в завкоми і профспілки, щоб захищати там інтереси молодих робітників і т. д. В повітові центри і села посилалися комсомольські активісти для надання допомоги сільській молоді. Під їх впливом в повітах, волостях і селах організовувалися комсомольські осередки.

Міські і сільські комсомольці брали участь у відбудові господарства, зруйнованого інтервентами, в поході за хлібом. Рázом з комуністами багато комсомольців йшли в ці дні добровольцями на Східний фронт, на боротьбу з Колчаком.

Успіхи комсомольських організацій в Одесі, Херсоні, Миколаєві,

...Все більше голосів вливається в загальний хор — і ось уже ціла лавина звуків наповнює зал... Коли стихають останні звуки Інтернаціоналу, чийсь по-хлоп'ячому дзвінкий голос пропонує обрати почесним головою з'їзду вождя світового пролетаріату Володимира Ілліча Леніна. Пропозицію зустріли громом оплесків. Аплодують довго, стоячи. Нарешті, в залі настає тиша. Один за одним на трибуну піднімаються посланці комсомолу. Вони знайомлять з'їзд з роботою організації комсомолу, піднімають низку винятково важливих, актуальних питань.

На трибуні широкоплечий юнак з високим лобом. Це Василь Васютін — молодий робітник Ропіту (нині судноремонтний завод № 1), один з активістів комсомольської організації в Одесі. Він говорить про те, що до цього часу комсомол Херсонщини недостатньо уважає роботі з трудящою молоддю села. Це використовують у своїх цілях контрреволюційні силы. «Необхідно повести найпосиліншу комуністичну агітацію серед молоддю села, посилити роботу комсомолу на селі, серед селянської молоді», — підкresлив він.

В села треба посилати агітаційні поїзди, видавати спеціальні листівки-звернення до сільської молоді. Весь мир насилья ми разрушим до основанья, а затем Ми, наш, мы новый мир построим. Кто был ничем, тот станет всем.

Трудяща молодь села, — говорили інші промовці, — повинна бути пліч-о-пліч з робітничу молоддю міста. Змінюючи дружбу робітничої молоді з молодими селянами, ми тим самим змінююмо союз робітників і селян.

Гаряче обговорювалося делегатами з'їзу питання про роботу в Червоній Армії.

«Завдання комсомолу, — говориться в резолюції з'їзу, — організувати широку масово-політичну роботу серед молодих червоноармійців — вчораших робітників і селян. У військові частини потрібно командувати агітаторів-комсомольців. Політико-виховну роботу з молодими червоноармійцями повинні проводити також комсомольці, мобілізовані до Червоної Армії».

Тривалою овациєю делегати зустріли рішення про «необхідність мобілізувати всіх членів союзу для роботи в Червоній Армії і на селі».

З'їздом були обговорені також питання про ставлення комсомолу до некомуністичних юнацьких організацій, зокрема до націоналістичних, про культурно-освітню діяльність комсомолу, про охорону праці молоді, про боротьбу з малоліт-

німи злочинцями, питання про фізичне виховання та допризовну військову підготовку молоді (всеобщу) тощо.

На з'їзді був обговорений і одностайно схвалений Статут Російської Комуністичної Спілки Молоді.

З'їзд обрав губернський комітет КСМ. В усіх питаннях, які обговорювалися, губернський з'їзд зайняв чітку більшовицьку лінію.

Перший губернський з'їзд комсомолу відіграв винятково важливу роль в житті комсомольської організації Півдня України. На ньому вперше зустрілися представники організацій комсомолу Одеси, Херсона, Єлісаветграда, Каховки, Балти, Очакова. Складання з'їзу дало змогу комсомольським організаціям зустрітися для обміну досвідом і накреслення плану дальших дій. Перший з'їзд продемонстрував, що комсомольські організації Півдня займають чітку більшовицьку лінію.

З'їзд організаційно оформив рух комуністичної молоді на Півдні України, як складову і невід'ємну частину Російської Комуністичної Спілки Молоді.

В. І. СКРИЛЬОВА.

ЧИТАЧІ ПРО ПРАЦІ НАШИХ ВЧЕНИХ

З ВІДГУКІВ ТА РЕЦЕНЗІЙ

...На роботи завідуючого кафедрою фізичної хімії професора О. К. ДАВТЯНА в галузі перетворення хімічної енергії палива в електричну

Професор О. К. Давтян на протязі ряду років працює над проблемою безпосереднього перетворення хімічної енергії палива в електричу. Ця проблема, розв'язання якої повинно підвищити коефіцієнт корисної дії палива від 20—30% до 70—80%, має велике народно-господарське значення.

**

«Велика робота по дослідженню носіїв воднево-кисневого електроліту була проведена О. К. Давтяном. Результатом цієї роботи є воднево-кисневий елемент...».

«Аналогічна робота проводилася останніми роками і в Англії. Відхідним для неї став елемент Давтяна, який було піддано деякій переробці».

ГУРЕВИЧ М. Г. «Сучасний стан

проблеми паливних елементів». Інженерно-фізичний журнал, № 2, 1958, 75.

**

Радянський вчений О. К. Давтян збудував батарею, яка працює на горючому газі з коефіцієнтом корисної дії 58%. Установка проста за конструкцією. В сталевий кожух вставляються два електроди, між якими закріплюється пластинка, покрита спеціальним струмопровідним складом — твердим електролітом. До батареї підводиться підігріте газоподібне паливо і повітря. Проходячи через батарею, газ електрохімічно «згоряє», «виробляючи» електричний струм. Потужність такої батареї значно вища, ніж батареї Бауера: з кожного кубометра об'єму можна одержати 5 кіловат — в 5 разів більше, ніж на звичайній електростанції!».

ЮР'ЄВ, Журнал «Знання — сила», № 3, 1958 р.

**

«В 1947 р. Давтян опублікував звіт про роботу над кількома типами

ми паливних елементів... Воднево-кисневий елемент, який він описує, до деякої міри подібний елементу Монде і Лангера, але стверджується, що конструкція його була значно простіша і дешевша... Ці удоцконалення були досягнуті в результаті детального вивчення електродних потенціалів електролітів, виготовлених з різних матеріалів».

«Елементи, які відносяться до цього типу (водневі елементи при низькому тискові), були зроблені (в Англії.—Ред.) спочатку для демонстраційних цілей і були засновані на конструкції Давтяна».

«Для того, щоб зробити електроліт з максимальною активною поверхнею, необхідно запобігти проникненню електроліту в пори електрода. Давтян використав тонкий шар парафіну, як водонепроникне покриття для кожного електрода...».

Adamc. Journ. Just. Fucl, 27, 366, 1954.

**

«Недавно цікава робота по воднево-кисневому елементу була виконана в Академії Наук в Москві О. К. Давтяном; одержані ре-

зультати були опубліковані в монографії в 1947 р.

«Один елемент, розроблений Давтяном, працював при нормальній температурі і атмосферному тискові».

БЕКОН. Beartne Journal, 61, 6, 1954.

...На книгу доцента кафедри фізичної географії С. Т. БЕЛОЗОРОВА «Гавриїл Іванович Танфільєв»

«Я дякую Вам за Вашу книгу про професора Танфільєва, якого я глибоко поважав і який ставився до мене по-дружньому. Книга написана Вами чудово і дає можливість ознайомитись з усією творчою діяльністю професора Танфільєва і його чудесним обличчям... Саме так треба писати біографічні книги!».

Академік В. П. ФІЛАТОВ.

**

«Біографія Г. І. Танфільєва — великий вклад в історію вітчизняної географії».

Професор МДУ О. С. БАРКОВ.

**

«Книга прекрасна, дає яскраве і змістовне уявлення про цього чудового вченого. Написавши цю книгу, Ви зробили велику і потрібну справу. Наша наукова молодь часто мало знає про цього класика російської ботанічної географії і географії взагалі».

Академік В. СУКАЧОВ.

**

«С. Т. Белозоров написав глибоко патріотичну книгу... Свою роботою С. Т. Белозоров немов би відкрив нам великого географа і тим самим показав, що наша Батьківщина, така багата на таланти, дала світові ще одного богатира науки — Гавриїла Івановича Танфільєва, який є нашою славою, нашою гордістю і в той же час може бути залічений до групи найвидатніших географів всіх часів і народів».

Академік Б. Б. ПОЛІНОВ.

**

«Праці Г. І. Танфільєва спровідні класичні. Треба радіти, що завдяки його безпосереднім учням, особливо завдяки С. Т. Белозорову, життя і робота Г. І. Танфільєва виявилися досить повно висвітленими, а його основні праці перевидані».

Професор МДУ
М. Л. ПРОЗОРІВСЬКИЙ.

**

Це було проти правил — у екскурсії не відпадав «хвіст». Де там! Вона обrostала все новими і новими зацікавленими одеситами: зупинився літній залізничник, вразивши записну книжку, потім підійшла група притихлих солдат, а от початку чий фотограф-любитель і навіть студентка ОДУ...

Вже, мабуть, догадалися, що це — екскурсія по визначних місцинах Одеси під керівництвом до-

...На працю завідуючого кафедрою російської мови, доцента Н. І. БУКАТЕВИЧА «Опыт исторического изучения предлогов и предложных сочетаний в русском литературном языке»

«Високими показниками наукової якості праці доцента, кандидата філологічних наук Букатевича Н. І. є такі дані:

1. Історичний характер спеціального дослідження проблеми розвитку прийменників і прийменникових сполучень в російській мові на рівні методологічних положень сучасного радянського мовознавства.

2. Широке використання порівняльного методу.

3. Суворе дотримання плану і чіткість висновків, міцно обґрунтованих детальним вивченням багатого і різноманітного матеріалу.

4. Солідна ерудиція в галузі слов'янського та індоєвропейського мовознавства.

А. М. ЛУК'ЯНЕНКО, професор Саратовського університету ім. М. Г. Чернишевського, доктор філологічних наук.

**

«Детальне ознайомлення з дослідженням доцента Н. І. Букатевича приводить мене до висновку, що ця капітальна праця, присвячена одному з важливих і складних питань граматичної будови російської мови, стоять на рівні вимог, які ставляться до дисертації на ступінь доктора філологічних наук. Величезна науково-дослідна робота Н. І. Букатевича дуже потрібна для побудови майбутньої великої «Історії русского литературного языка», яка не створена ще до нинішнього часу».

М. Я. НЕМИРОВСЬКИЙ, професор, доктор філологічних наук.

Ростов-на-Дону.

**

«В роботі Н. І. Букатевича зібраний великий матеріал, який стосується використання прийменників в російській мові. Автор обстежив численні давньоруські пам'ятники і почерпнув з них необхідні відомості.

Дані, почерпнуті з давньоруських пам'ятників, співставлені з даними, почерпнутими з творів сучасної літератури. Це дало можливість авторові зробити ряд серйозних спостережень і висновків».

Професор Т. П. ЛОМТЕВ.

Москва.

**

ЗАХОПЛЮЮЧЕ

БІОЛОГИ В ШКОЛІ

(Лист до редакції)

В школі № 17 проходили педагогічну практику фурканти кафедри генетики та дарвінізму, а також систематики рослин біологічного факультету.

Студенти сумлінно ставилися до своєї роботи в школі, виявляли міцні знання, що свідчить про добру постановку навчання на цих кафедрах. Майже всі студенти проводили хороши уроки. Особливо сподобався присутнім урок студентки Плаксюк в 6 «б» класі на тему: «Ліосмуги та їх значення в боротьбі з посухою». На цьому уроці студентка використала роботу селекційно-генетичного інституту та лекції викладачів кафедри генетики та дарвінізму.

Цікаво був проведений також урок Світлани Сажієнко в 6 «а» класі на тему: «Сівозміні». Цей урок студентка уточнила оригінально змонтованою рухливою схемою моделі сівозміні. Уроки студентів Коломієць, Пилипович,

Марунчак, керівником яких була З. П. Коц, а також Таргоній, Яремчук, Сибир, керівником яких була Н. М. Бережна, також відзначалися сумісною підготовкою. Показовим є ставлення студентів до спільнокорисної праці в школі. «А що ж то за вчитель біології, який не знає сільського виробництва? — кажуть вони. Проведення уроків було тісно пов'язане з піонерсько-виховною роботою. Студенти зживилися з дітьми, полюбили їх. Охоче працювали з ними на пришкільній ділянці, бували на екскурсіях, в походах, на полівщині.

Закінчили студенти свою педагогічну практику цікавим вечором, присвяченим життю Чорного моря. I на цьому вечорі студенти твердо вирішили, що вони будуть вчителями, причому такими, якими буде пишатись наша Батьківщина.

Т. Ф. СПІРИДОНОВА,
колишня студентка ОДУ,
нині викладач школи № 17.

Студенти демонстрували фільми на ці ж теми, чим дуже зацікавили школярів.

В цьому році вперше на громадсько-корисну працю школярів відводяться спеціальні учбові години, але в школі ще не завжди знають, як найзмістовніше використати їх.

Наші практиканти-біологи організували громадсько-корисну працю школярів на ділянці при біологічному корпусі університету (в школі № 17 на заключній нараді). Вони говорили про хорошу спеціальну підготовку, виявлену практикантами з біології, хімії, а також вказали на те, що окрім наші практиканти цілком самостійно вели виховну роботу у закріплених ними класах.

Практиканти-біологи дали в школі біля 100 уроків, організували значну кількість громадсько-політичних і культурно-виховних заходів. Низку бесід та екскурсій було проведено на біологічні теми.

Доцент Л. Я. БЕЛЕНЬКА.

НАШ ВИШНЯ

ДО 70-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ

Він свої твори називав «усмішками». Так і ввійшли вони в літературі: «Вишневі усмішки». Проста і поетична назва. Але як боялися цього слова націоналісти, бюрократи, підлабузники та інші неблагонадійні елементи. Воно було для них, наче багнет. Вороги ненавиділи його, друзі поважали і любили. А друзів Остап Вишня мав багато. Це всі чесні радянські люди. Вони говорять про письменника: «Наш Вишня». Найкраще цю любов висловив О. Фадеев, який сказав, що любити Остапа Вишню так само логічно, як любити землю і небо.

1925 р.

О. ВИШНЯ

ТЕОРІЯ БЕЗ ПРАКТИКИ

По деяких с.-г. техінкумах студенти мало працюють на практиці, обмежуються теорією. Скінчив, значить, прекрасний юнак Чернігівський, приміром, агрономічно-індустріальний технікум, агрономічний його відділ...

Скінчив і їде, приміром, у Вересоч.

Іде він повнісінький бажання, повнісінький порив, енергії допомогти темному селянинові в його некультурній праці над такою площою, учючи-учючи-учючи землею...

I віз у його повний бажання, і картуз у його повний бажання, і, одне слово, саме бажання.

Приїхав...

— Агроном до вас, товариш... Земельку вашу о-отакою зробимо... Потому, товариш, наука... вона, братця, наука...

— Драстуйте! I та й добре ж оце, що приїхали... Тут нам, товаришу, аж кричить, вас треба... Бо «земля оброботки требується! Порожалуйте!

— Так ви, той... Коня мого ви-пряжіть та там киньте йому по-поїсти!...

— Микито! «Коня,— каже — ви-пряжіть». Чув? А в його кобила, та ще й жеребка! Чудака якийсь! Добрій мені кінь: може, завтра й лоша приведе... Це якби такі коні... I, та љ чудака!..

На другий день...

— Ну, що ж, товариш, почнемо. Що в вас? Липену! Жнива... Ну, що ж! Почнемо з проса! Викосимо просо, гречку, потім овес, ячмінь, а там і за жито візьмемося... «Парижкої зелені» ще не косили! Пора-пора все! А то перестигнє! Трієрами косите чи просто сапакою?.. Трієрами, знаєте, краще. Швидше. Бо все-таки машина... Сапакою поки намахаєшся, так трієром десятин двісті, дивись, і вченіш... Та ще як добре симентальські або швицькі коні,— так аж гуде! Добре їх биками-арденами працювати, але їх треба здорово загнудати, бо можуть понести й побити машину... А кінь — худоба плохенька. Ярмо надів і «гей!..»

— Що?..

— А потім пам'ятайте, не запізнюються із чорним паром. Треба зараз же після живих лущити стерню, так, щоб у серпні вже можна й озиму культуру посіять... Розкидана сіялка є? Для кукурудзи немає країще, як розкиданою сіялкою... Пропашна рослина — вона простір любить... Та зерно не забудьте чистити, бо, знаєте, чого тільки тепер на тім зерні не розплодилося: і «бояришниця», і «золотогузка», і «міль»... Та як і на садки ваши подивлюсь: усі в зоні... Занехаяли ви свої хазяйствечка... Дуже занехаяли: на скотні он «луговий метелик», у свині «кизинці»... Кувати треба... Свиня без підкови — не свиня: копита розростаються, репаються, от вона так і їрже жалібно... Ну, та нічого. Підправимо... Недаром же я Чернігівський агрономічний технікум скінчив!

— Слухайте, господин товариш! Ідьте, та скоренько, звідки приїхали... Ми вже вам і коня вашого жеребного запрягли... Та так ідьте, щоб і не озиратися! А то Кіндрат уже он люшно з воза здіймає... А він у нас дуже гарячий...

Іде прекрасний юнак... Повний пориву, повний енергії й думає: — Темрява! Ах! Яка темрява...

«Гей, ви, майбутні, ми боролися за вас!». Ці слова, надряпані поспішною рукою на стіні напівзруйнованого будинку, тихий барабанний стук з першої хвилини настроюють глядача на сприйняття героїчних і суворих подій Великої Вітчизняної війни.

Тема сама по собі не нова, але розкрита драматургом з достатньою глибиною. Насамперед, п'єса глибоко спрямована, вдало розроблені мізансцени, налагоджені чіткий ритм, майже немає зайвих сцен. Дуже вдале музикальне оформлення спектаклю (композитор Афанасьев), пісні про юного барабанщика допомагають підтримати ритм спектаклю.

В цілому п'єса справляє добре

враження. І немала заслуга в цьому належить колективі театрів ім. Іванова, головним чином, режисеру Тихоновичу, художнику Іваніцькому і виконавці головної ролі Р. Т. Балашовій. Р. Т. Балашова (героїня Ніла Сніжко) зуміла знайти дуже вірний тон, найтонішими нюансами передати перевживання героїні. Ніла Сніжко виступає перед нами то глупливо і одчайдушно, то ніжно і іноді беззахисно, то ділово і чутливо, то мужньо і стійко. На жаль, цього не можна сказати про виконавця ролі Феді (артист Кулешов). Грає він однопланово: перед нами закохана модла людина і тільки, немає спроби розкрити інші якості героя.

ЗО ДНІВ У ЧОВНІ

Тихий ранок... Човен плавно ковзає по дзеркалі ріки. Минаємо гирло Бистриці, яка несе з гір своє дійсно швидкі води. Серед загальнії тиші ранку з-за повороту долинає наростиючий зловісний шум. Швидкість течії збільшується. Ага, ось в чому справа: річку перетинає смуга бурунів, де-не-де стирані великі каміння. Увага, перекат! Могутня течія підхоплює човен і кидає його в хаос бурунів та виру. Ми навіть не встигли злякатися. Ще секунда — і небезпека минула, хоч хвілі ще вдаряють в борти...

Його попередили: «Вам доведеться рівно о сьомій годині під'їхати до пам'ятника Богдану Хмельницькому, а ми будемо чекати!..» О сьомій годині Вишня переходить площу. Раптом з трамвайного вагона, який проходив повз нього, почулися пронизливі дзвінки. Павло Михайлович здивувався: путь вільний, навіщо дзеленіchatи? Та тут вагоновод висунувся з вікна:

— Павло Михайловичу, я за вами!

Вишня увійшов до вагона. Він був тут єдиним пасажиром. На першій лаві лежав килимок, а вікна прикрашали квіти.

Вагон йшов, минаючи всі зупинки. Ніде йому не доводилося затримуватися. А вагоновод розповідав письменників, як зраділи трамвайні, коли дізналися, що у них в гостях буде Остап Вишня.

— I, напевне, вже нетерпляче чекають і сваряться на мене! Я й зайвої хвилини не витратив!..

Отак вони і їхали і зупинились біля самого клубу трамвайніків, де на письменника вже чекали з квітами його молоді друзі.

Вишня провели на сцену, і через кілька хвилин почався вечір...

Проводжали його ще палкіше, ніж стрічали. І знову прикрашений квітами вагон чекав на нього перед клубом.

Павло Михайлович подякував за увагу до себе і сказав:

— Маю невеличке прохання — сюди ми поспішали, тому не спинялися на зупинках, а тепер маємо час! I нехай у наш вагон сідають всі, кому потрібно!..

Бувають знахідки й іншого виду.

Одного разу біля села Новоселки ми наткнулися на присипану камінням стінку, кістки тварин. У великий кількості тут виявились знаряддя давньої людини: сокири, скребки та ін. Безсумнівно, перед нами — стоянка первісних людей.

І в інших місцях ми знаходимо знаряддя і предмети вжитку древніх людей.

кілька віршів, в яких не можна було знайти ні початку, ні кінця. А проте ми чули, що Мороз — непоганий поет і написав чимало хороших віршів. В такому ж дусі виступав Анатолій Логвиненко, який прочитав, мабуть, гумореску. Я кажу «мабуть», бо був шум та й читав він невиразно.

Та ось зал притих... Всі слухають Петра Осадчука, який читає вірші «Вересень», «Моя мрія» та інші. Зал гаряче аплодує йому. Дуже сподобались слухачам також ліричні вірші першокурсника філолога Владислава Наказного. Його кілька разів викликали на сцену.

Непогано виступили Володимир Зінченко, Віталій Березінський, Леонід Єдідович.

На закінчення вечора Юрій Михайлік прочитав кілька віршів і епіграм, які викликали веселій сміх в залі.

Прийшла я додому і замислилась. Чи сподобався мені вечір? Не знаю. Якщо вжити для оцінки вечора п'ятибальною систему, то я б поставила «3». Очевидно, на це чекали й організатори вечора, коли на запрошеннях слово веселій взяли в лапки.

А. БЕРНАССОВСЬКА.

В. о. редактора В. В. ФАЩЕНКО.

„БАРАБАНЩИЦА“

Непогано справились із своїми завданнями виконавці другорядних ролей. Виділяється серед них артистка Рас, яка створила яскравий, іноді навіть карикатурний образ мішанки, плетухи, з голови до п'ят меркантильної особи, яка прикриває оці свої якості лицемірними фразами про те, що ми, мовляв, «теж мучились».

П'есу не можна назвати першокласною. Салінський не зміг відкинути деякі штампи (наприклад, геройня перед смертю говорить про майбутнє щасливе життя) і позбутися чудес (демобілізований льотчик Федя введений в курс справи нашої розвідки). Але, повторюю, загальне враження непогане.

Л. МАРКЕЛОВА.